

Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d. : 7 mei 2026

Agendapunt :

Onderwerp : Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze

Portefeuillehouder : wethouder I. Berghuis

Onderwerp

Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze

Voorgesteld besluit

1. Het Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze vast te stellen;

Aanleiding

Gemeenten zijn verplicht om, in het kader van de Omgevingswet, een Omgevingsvisie op te stellen zijnde een strategische en integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving. Op 20 maart 2025 heeft uw Raad de Startnotitie Omgevingsvisie Aa en Hunze vastgesteld. In de Startnotitie zijn de hoofdlijnen en uitgangspunten geschetst over de inhoud, de vorm en het proces om te komen tot een Omgevingsvisie.

In het proces om te komen tot een Omgevingsvisie lag in de stappen 1 (startnotitie) en 2 (het verhaal van Aa en Hunze) de nadruk op het leggen van een stevig fundament en het analyseren van de fysieke leefomgeving. In stap 3 (Week van de Omgevingsvisie) zijn we actief in gesprek gegaan met de samenleving om informatie op te halen. In stap 4 is de stap gezet om te komen tot richtinggevende keuzes, samen met inwoners en organisaties en een interactieve raadsessie. Op basis van alle opgehaalde input is een concept Koersdocument Omgevingsvisie opgesteld. Het concept koersdocument is in de periode van 5 februari t/m 5 maart 2026 opengesteld voor een informele feedbackronde, waarbij het Koersdocument op een aantal punten is aangevuld en verduidelijkt.

Het Koersdocument is een document op hoofdlijnen en betreft een weergave van de zes ambities, de Koers en de opgaven. Het document is het uitgangspunt en de basis voor de

---

verdere uitwerking van de Omgevingsvisie Aa en Hunze die in de laatste fase van het plan van aanpak tot stand komt (stap 5).

Met dit voorstel leggen wij het Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze ter vaststelling aan u voor.

Dit willen we bereiken

Een gedragen Omgevingsvisie met daarin heldere keuzes en afwegingen betreffende de fysieke leefomgeving.

Argumenten

- 1.1. *Het Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze is een document op hoofdlijnen en geeft richting voor de nog op te stellen Omgevingsvisie Aa en Hunze.*
Het Koersdocument is een weergave op hoofdlijnen van zes ambities, met daarin beschreven Het Toekomstbeeld 2045, de koers en de opgaven. Dit document is de basis voor het opstellen van de Omgevingsvisie Aa en Hunze. In de volgende en laatste fase wordt de Koers verder uitgewerkt naar een Omgevingsvisie met daarin een verdieping en richtinggevende keuzes en afwegingen.
- 1.2. *Met het vaststellen van het Koersdocument wordt stap 4 in de startnotitie afgerond.*
In de Startnotitie Omgevingsvisie zijn 5 processtappen beschreven om te komen tot een Omgevingsvisie. Met het Koersdocument Omgevingsvisie wordt stap 4 in de startnotitie afgerond.
- 1.3. *Het Koersdocument Omgevingsvisie is tot stand gekomen door een zorgvuldig en intensief participatietraject*
Sinds de vaststelling van de Startnotitie Omgevingsvisie is aan de hand van verschillende instrumenten en bijeenkomsten input opgehaald voor de Omgevingsvisie. In de periode van april 2025 t/m december 2025 zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd, er is een enquête uitgezet (2200 reacties), de Jongerenraad heeft input geleverd en heeft een groep leerlingen van het Nassaucollege een opdracht uitgevoerd. Ook is het concept koersdocument voor een informele feedbackronde teruggelegd.
De bijeenkomsten zijn goed bezocht en we hebben grote betrokkenheid ervaren van inwoners, ondernemers en organisaties.

Kanttekeningen

-

Financiën

Voor het opstellen van de Omgevingsvisie zijn middelen beschikbaar gesteld. Het voorstel heeft geen financiële consequenties.

Communicatie en participatie

Het Koersdocument Omgevingsvisie vormt een tussenproduct dat richting geeft aan de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie. Het document is tot stand gekomen via een zorgvuldig en intensief participatieproces, opgebouwd uit vier stappen.

1. Startnotitie (november 2024 – januari 2025)

In deze fase is de startnotitie opgesteld en de basis voor de Omgevingsvisie gelegd. De startnotitie is op 20 maart 2025 door de gemeenteraad vastgesteld.

2. Aa en Hunze in 2045 – analyse leefomgeving (april – juli 2025)

In april is een *Kennisontbijt Omgevingsvisie* georganiseerd met ca. 50 deelnemers. Hiermee is een eerste basis gelegd voor de Omgevingsvisie. Daarnaast is een Analysedocument opgesteld. Dit bevat een beleidsanalyse en het ‘Verhaal van Aa en Hunze’, waarmee de beginsituatie van de gemeente op verschillende thema’s inzichtelijk is gemaakt (nulmeting).

3. Week van de Omgevingsvisie (september – november 2025)

In deze stap is breed ingezet op participatie. Alle huishoudens hebben een kaart ontvangen met daarin een link naar een enquête (2.200 reacties), er zijn gesprekken gevoerd op de weekmarkten (Annen, Gieten, Rolde) en tijdens wandelingen met wandelgroepen, en er is een bijeenkomst georganiseerd met dorpsbelangenorganisaties. Ook de Jongerenraad is bevestigd en 25 leerlingen van het Nassaucollege hebben onderzoek gedaan naar thema’s als ontmoeten, wonen, economie en natuur.

4. Koers bepalen (november 2025 – maart 2026)

In stap 4 is de stap gezet om Koers te bepalen. Tijdens de avond met *Toekomstgesprekken* en een interactieve sessie met de gemeenteraad is gezamenlijk vooruitgekeken aan de hand van 6 ambities. Op basis van alle verzamelde input is een concept Koersdocument opgesteld. Dit document lag van 5 februari tot en met 5 maart ter consultatie en resulteerde in 32 reacties.

Gedurende het proces zijn inwoners en stakeholders geïnformeerd via e-mail, sociale media, De Schakel en de projectwebsite. Alle huishoudens hebben in oktober een kaart ontvangen met daarin een link naar de enquête. De consultatieronde is breed aangekondigd via De Schakel, sociale media en de website.

Alle procesinformatie en participatieverslagen zijn te vinden op:

www.omgevingsvisieaaenhunze.nl.

Uitvoering

Na besluitvorming wordt gestart met de laatste stap uit de startnotitie: het opstellen van de Omgevingsvisie. In deze fase wordt de Koers verder uitgewerkt tot een integrale en samenhangende Omgevingsvisie.

Op basis van het zorgvuldig doorlopen participatieproces, de ervaringen die daarbij zijn opgedaan en voortschrijdend inzicht, hebben wij gemeend om stap 5 van de startnotitie aan te vullen. Deze aanvullingen dragen bij aan de totstandkoming van een gedegen en breed gedragen Omgevingsvisie. De voorgestelde aanvullingen zijn als volgt:

- Toevoegen van een Waardenkaart als eindproduct
Naast de Visiekaart en de Proceswijzer wordt een Waardenkaart opgesteld. Tijdens het proces bleek dat er geen eenduidig beeld bestaat van de kernwaarden van onze gemeente. Een Waardenkaart maakt deze kernwaarden per gebied inzichtelijk en vormt daarmee een waardevolle aanvulling op de Visiekaart en helpt om in de toekomst met een gezamenlijk referentiekader te werken.
- Aanvullende participatie in stap 5: intern en met ketenpartners
Gaandeweg het proces hebben we gemerkt dat de zorgvuldige aanpak van het participatieproces, waarbij interne collega's en externe partijen zijn betrokken, zeer werd gewaardeerd en dat door deze aanpak eenieder ook goed zijn/haar bijdrage kon. Daarom wordt in stap 5 aanvullende participatie georganiseerd, zowel binnen de organisatie als met ketenpartners, om te komen tot een gedragen eindproduct.
- Opmaken van de Visiekaart en Waardenkaart in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
De Visiekaart en Waardenkaart worden opgemaakt en ontsloten binnen het DSO. Daarnaast wordt een publieksvriendelijke versie vervaardigd ten behoeve van brede communicatie. De website, zoals voorgesteld in de startnotitie, komt daarmee te vervallen.

Globale planning Stap 5 startnotitie Omgevingsvisie

Mei 2026	Vaststellen Koers Omgevingsvisie Aa en Hunze
Q2 – Q4 2026	Uitwerken concept Omgevingsvisie
Q1 2027	Zienswijzen periode Ontwerp Omgevingsvisie
Q2 2027	Vaststellen Omgevingsvisie door gemeenteraad.

Na besluitvorming wordt een bericht geplaatst op de projectwebsite www.omgevingsvisieaaenhunze.nl. Daar wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe het vervolgproces eruitziet.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

De gemeenteraad heeft het Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze vastgesteld. Met de vaststelling geeft de raad richting aan de verdere ontwikkeling van de Omgevingsvisie, waarin de ambities en uitgangspunten voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente verder worden uitgewerkt. Het besluit markeert een belangrijke stap in het proces naar een integrale en toekomstbestendige visie op de fysieke leefomgeving.

Bijlagen

1. Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze;
2. Participatieverslagen zijn te vinden op www.omgevingsvisieaaenhunze.nl;
3. Reactienota concept Koersdocument Omgevingsvisie Aa en Hunze;
4. Raadsbesluit.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

de heer R.L.H. Schoonderbeek
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester